

URBAN DESIGN AWARD ZNÁ SVÉ VÍTĚZE

25. ROČNÍK MEZINÁRODNÍ STUDENTSKÉ SOUTĚŽE

Ve středu 24. března 2021 byly vyhlášeny výsledky mezinárodní studentské soutěže, která dříve nesla název O nejlepší urbanistický projekt. Letos slaví soutěž 25 let své existence a do okruhu spolupracujících škol se nově připojila Fakulta architektury na Technické univerzitě v Gdaňsku a Fakulta architektury Technické univerzity v Budapešti.

Soutěž organizuje Ústav prostorového plánování Fakulty architektury ČVUT pod záštitou České komory architektů. Generálním partnerem je Asociace urbanismu a územního plánování ČR. Finanční podporu poskytly partnerské vysoké školy země Visegrádu: Fakulta architektury a Fakulta stavební ČVUT v Praze, Fakulta architektury VUT v Brně, Fakulta stavební VŠB-TU v Ostravě, Fakulta architektury a designu na STU v Bratislavě, Fakulta architektury na WUT ve Wroclawi, Fakulta architektury na GUT v Gdaňsku a Fakulta architektury BME v Budapešti. Soutěž finančně podpořila také soukromá plánovací společnost Šindlerová : Felcman.

Porota se tradičně skládá z nadpoloviční většiny praktikujících odborníků v oboru urbanismu a územního plánování. Ty doplňují pedagogové z okruhu zúčastněných univerzit.

Složení poroty 25. ročníku:
Ing. arch. Petra KUNAROVÁ (Fakulta architektury ČVUT Praha) – předsedkyně poroty
doc. Ing. arch. Gabriel KOPÁČIK, Dr. (Fakulta architektury VUT Brno)
Ing. arch. Jiří KUGL (Fakulta stavební ČVUT Praha)
Árpád SZABÓ, DLA (Fakulta architektury BME Budapest)
B. Arch. Peter BEDNÁR (Jakub Cigler Architekti)
Ing. arch. Ivan GOGOLÁK (Gogolák+Grasse)
Ing. arch. Antonín KANTA (PDM Group a. s.)
Ing. arch. Josef MORKUS, Ph.D. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR)
Ing. arch. Jiří PRÁŠIL

Letos poprvé bylo spuštěno přihlašování studentských prací elektronickou formou. Proto porota 25. ročníku hodnotila rekordní počet 60 projektů. Vlivem vládních opatření hodnocení probíhalo čistě distanční formou. Na základě individuálního hodnocení porotců postoupilo do druhého kola 15 prací, o kterých probíhala diskuse na on-line zasedání 15. ledna 2021.

V posledních letech se vedle tradičních urbanistických řešení objevují čím dál častěji nejen praktické přístupy ve formě drobných zásahů, ale také kreativní ucelené programy přestavěb specifických území. Letošní šestičce nejlepších je ukázkovým vzhledem do této různorodosti.

„I přes nemožnost se vzhledem k současné situaci potkat nechýběla při hodnocení projektů diskuse nejen nad konkrétními návrhy, ale také nad tím, co porota považuje u studentských prací za podstatné. Zda připravenost na budoucí profesi či vizionářský přesah – vzkaz studentů vůči společnosti. Věřím, že oceněné projekty dokazují, že oba póly jsou důležité.“ chválí letošní mezinárodní složení poroty její předsedkyně, Petra Kunarová z FA ČVUT.

Vyhlášení vítězů 24. března 2021

Vyhlášení projektů proběhlo opět tradičně na půdě FA ČVUT v Praze za účasti děkana Fakulty architektury ČVUT Ladislava Lábusa, vedoucího Ústavu prostorového plánování Jakuba Vorla a předsedy Asociace pro urbanismus a územní plánování Petra Durdíka. Nechýběla ani předsedkyně poroty Petra Kunarová. Bohužel však scházelo obecnostvo a již druhý rok po sobě také vernisáž putovní výstavy oceněných projektů. Přenos byl streamován a dá se zpětně shlédnout na YouTube kanálu Fakulty architektury. Řečníci děkovali organizátorům a porotcům za odvedenou práci, ale především studentům, kteří své projekty do soutěže přihlašují.

„Každý rok si vážíme všech přihlášených z různých institucí, učíme se tak různým přístupům jak k zadáním, tak k jejich řešení. Doufám, že v tom budeme pokračovat ve stále se rozrůstajícím množství univerzit. Soutěž poskytuje nám pedagogům cenný feedback pro další práci a studentům kromě srovnání také podporu v jejich směřování. Za to vděčím především úžasné práci poroty.“ uvedl vedoucí Ústavu prostorového plánování FA ČVUT Jakub Vorel.

Děkan Fakulty architektury ČVUT Ladislav Lábus vyzdvihl vzrůstající mezinárodní dosah soutěže i v souvislosti s jejím významným výročím. *„Už 25 let máme tuto jedinečnou příležitost nahlédnout mezi univerzity střední Evropy a vytvářet vztahy mezi studenty – a vztahy jsou v oboru urbanismu a územního plánování skutečně důležité. Proto si této soutěže nesmírně vážím a věřím, že se bude dále rozvíjet.“* Petra Kunarová popřála soutěži větší podporu, protože význam soutěže, ve které se vybírají ty nejlepší urbanistické práce z osmi středoevropských univerzit, by měl být náležitě oceněn.

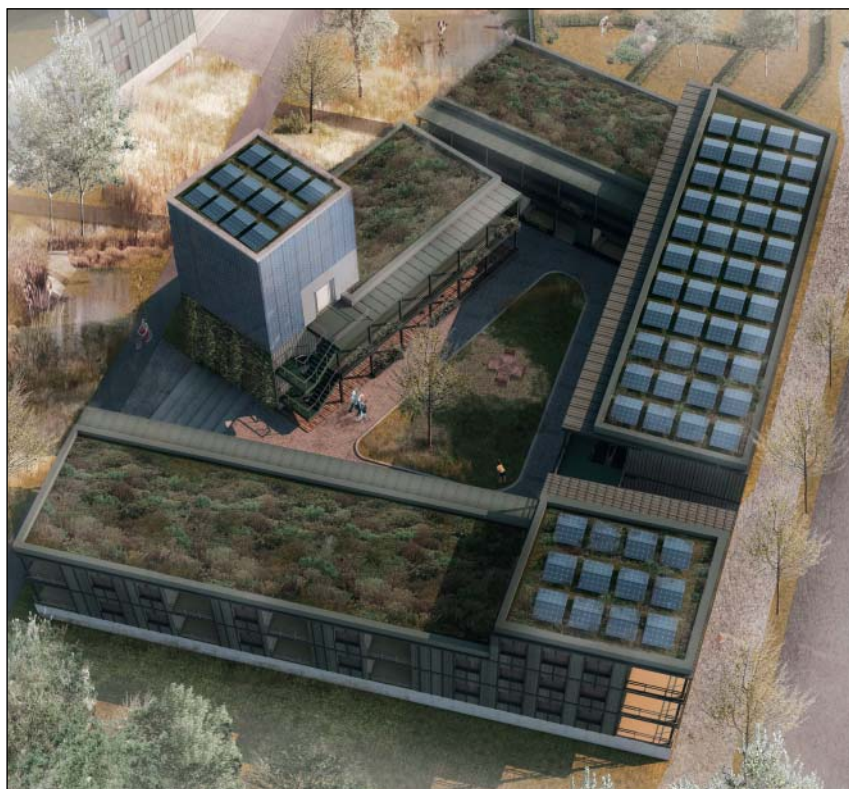
Ve 25. ročníku soutěže Urban Design Award byly vyhlášeny čtyři ceny a dvě odměny:

1. cena Green Clusters

Franziska Schenk
Fakulta architektury VUT Brno,
Ústav experimentální tvorby
Vedoucí práce: Nicol Galeová

Hodnocení poroty:

„Zelené klastry“ v kontextu soutěže vyznívají jako jednoznačný názor na systematický přístup k pojetí obdobných celků v budoucnosti. Mikrourbanismus klastrů vyniká mezi ostatními integrací dnes už „tradičních“ udržitelných principů v přesvědčivý celek. Ten vyznívá téměř banálně, bohužel však obdobný přístup dnes stále není standardem. Velmi přesvědčivě prezentovaný projekt z části ubíjí řešený rozsah, nad

Green Clusters

kterým byla vedena polemika, absence reflexe dnešní dopravní situace v odlehlejších urbanizovaných polohách nebo očekávaná nekontextuálnost podobného systematického přístupu.

Všechny tyto nedostatky jsou však přebity důrazem na obytnost a detail prostředí (od soukromých prostor verandy po společná veřejná prostranství), sociální interakci (složení jednotlivých „rodin“), otázky energetiky a její decentralizace, životní cyklus struktury a „modrozelená“ řešení (kombinace řešení zástavby a veřejných prostranství). Obdobný přístup by měl být začátkem delší cesty za budoucností urbanismu v rámci výuky a přístupu k našemu prostředí.

2. cena

Humpolec – centrum – sídliště

Norbert Lichý

Fakulta architektury ČVUT Praha,

Ústav navrhování

Vedoucí práce: Tomáš Novotný

Hodnocení poroty:

Studentský projekt Norberta Lichého se zabývá urbanistickou restrukturalizací centra města Humpolec. Identifikuje ztrátu tradičního městského charakteru jako hlavní problém lokality

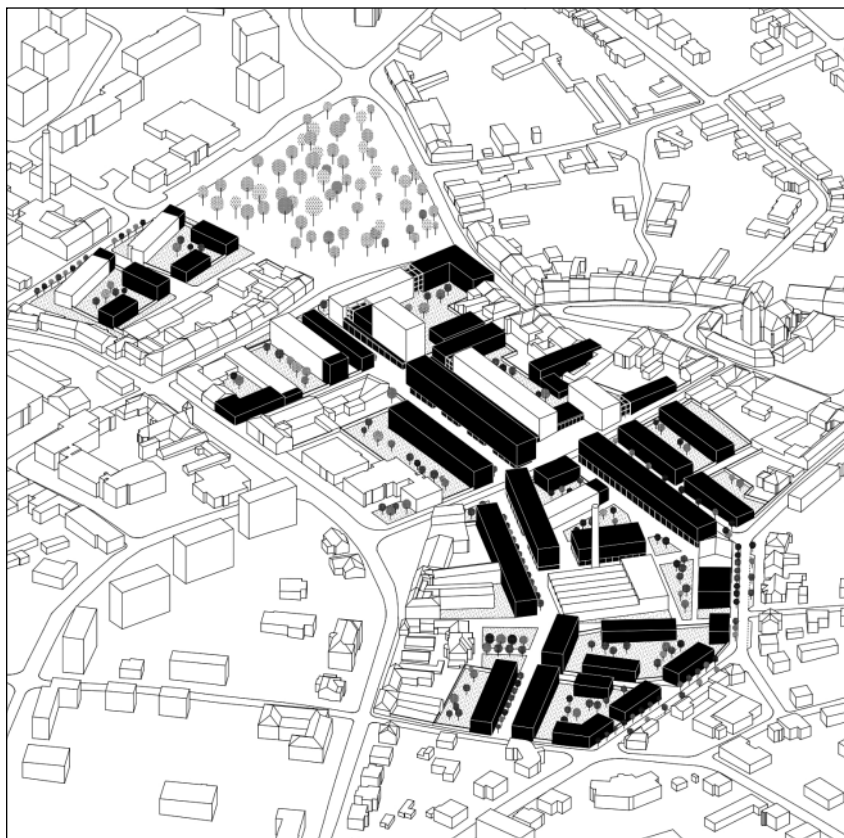
a řeší fragmentaci centra města způsobenou realizovaným sídlištěm a zbylými bývalými průmyslovými areály. Jejím cílem je obnovit kontinuitu

funkční městské struktury zavedením nových prvků zejména do málo využívaných veřejných zón a reaktivací průmyslového areálu s novým sportovním centrem.

Hlavní prostorovou páteří projektu je nová síť veřejného prostoru sever-jih s velmi jemnými proporcemi veřejného prostoru a menšími a většími zelenými veřejnými náměstími. Tato síť je definována jedinečnou funkční kombinací bydlení, kancelářských prostor a veřejných funkcí.

Projekt řeší městský problém velmi rozumným způsobem. Vytváří dobře škálovanou, ale těsnou síť městských prostorů, kde kromě prostorové logiky veřejných prostor navrhuje designér také prostorový rámec a stavební hmoty nových prvků. Projekt vytváří adekvátní urbanistický design pro složitý městský problém a plynule doplňuje stávající historickou městskou síť. Grafické znázornění projektu je jednoduché, přesto vysoce inteligentní a rozumné.

Na podporu návrhu by bylo skvělé využít (nebo ukázat) více analytickou část stávajícího městského prostoru a použít přesvědčivější (a důležitější) vizualizaci z pohledu člověka.

Humpolec – centrum – sídliště

Sdílená 3. cena

Hradební okruh – Prachaticce

Sára Roeselová

Fakulta architektury ČVUT Praha,

Ústav nauky o budovách

Vedoucí práce: Boris Redčenkov

s tím mohlo něco dělat. Tento projekt poskytuje jasnou strategii pro implementaci nezbytných změn prezentovanou způsobem, proti kterému nelze rozumně vznést námitky. Uvedení projektu do praxe by mohlo být rozděleno

tel, jednotlivých typů bytových domů, jejich dispozic a konstrukčního řešení. Autoři na základě svých poznatků dochází k závěru, že by bylo záhodno místo návrhu nových budov spíše využít budovy stávající. Pro tento účel navrhují tři typy řešení, pomocí nichž chtějí docílit zahuštění urbanistické struktury, vzniku nových bytových jednotek a zvýšení komfortu pro obyvatele těchto domů, spočívající mimo jiné v nabídnutí chybějících soukromých nebo sdílených (komunitních) venkovních prostor.

Navrhovaná řešení jsou v rámci úlohy racionální, promyšlená a pomocí grafické zkratky solidně odprezentována. Vzniká tím zajímavé, systematické a ucelené autorské dílo, které podává poměrně přesvědčivou odpověď na problémy, které se rozhodlo řešit.

Hradební okruh – Prachaticce

Hodnocení poroty:

Úspěšný studentský projekt by měl být balancováním mezi proveditelností a odstupem od běžných sil, které formují městské prostředí více než zájem designéra nebo jeho talent.

Hradební okruh Prachaticce je jedním z takových projektů, přesvědčivým, praktickým, a pro účely městského designu, který je mnohem byrokratičtější, než bychom si přáli, i krásný.

Autor se zaměřuje na prostory těsně mimo středověké městské hradby, které v době svého vzniku rozdělily městskou strukturu mezi kompaktní sídliště na jedné straně a pro obranné účely pustou zemi nikoho na vnější straně. Poté, během následné výstavby, dlouho poté, co městské hradby upustily od svého významu, se tento terén mezi historickým a novým vývojem znovu proměnil v zemi bez lidí, tentokrát zanedbáním, nedostatečnými investicemi a nedostatkem slovníku měst mezi historickými a moderními vývojovými vzory. Tato zbývající vhodná místa, malá, ale strategicky umístěná, jsou určena pro rozumný rozvoj a propojena s oblastí, která možná ještě není dostatečně vystavěná, aby ohromila, ale dost k tomu, abychom si představili její potenciál.

Města jako Prachaticce jsou trvale znevýhodněná. Příliš malá na to, aby poskytovala silný trh práce a příležitosti k bydlení, ale příliš cenná na to, aby se

na jednotlivě fáze, přičemž by byl stále otevřen možným interpretacím.

To by konečně mohlo městu přinést nejen lepší městskou oblast, ale i novou misi.

Sdílená 3. cena

JALTP Additions

Márton Zacher, Zsombor Hernádi
Fakulta architektury BME Budapest,
Department of Urban Planning and Design

Vedoucí práce: György Alföldi,
Árpád Szabó

Hodnocení poroty:

Projekt se zabývá vysoce aktuální a stále nedořešenou otázkou budoucnosti panelových sídlišť, v tomto případě v Budapešti. Vychází ze silné a důkladně zpracované analýzy, jejíž součástí je i mapování názorů obyva-

Odměna

Ružinov – Tomášikova, Trnavská

Lukáš Bím, Jakub Čerešník

Fakulta architektury STU Bratislava,
Ústav urbanizmu a územného plánovania

Vedoucí práce: Viera Joklová

Hodnocení poroty:

Návrh řeší transformaci bratislavské lokality s podílem průmyslových a skladových budov s dobrou dopravní dostupností na obytně-administrativní čtvrť s potřebnou vybaveností, tedy téma, které je v současných městech velmi časté.

Projekt hladce postoupil do druhého kola soutěže, kde se na jeho kvalitách shodli téměř všichni porotci.

Práce je zpracována od širších vztahů přes komplexní urbanistický návrh až k podrobnému řešení bloků budov. Urbanistická struktura je logicky uspo-

JALTP Additions

Ružinov – Tomášikova, Trnavská

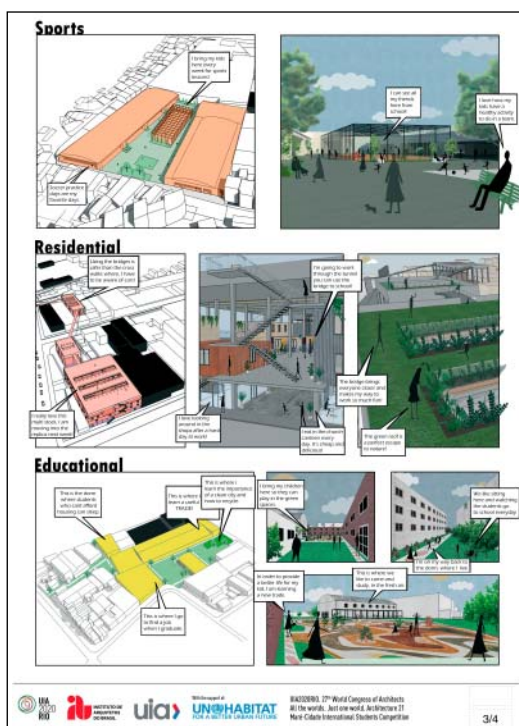
řádaná, zajímavě komponovaná, odpovídající poloze ve městě, místy možná zbytečně nekompaktní. Porota pozitivně hodnotila práci s výškovým uspořádáním zástavby. I přes některé výtky k uspořádání parteru porota ocenila pečlivý a promyšlený návrh veřejných prostranství a excelentní vizualizace, které naprosto jasně dokládají atmosféru navrhovaných prostorů.

Práce vznikla ve třetím ročníku a je výsledkem tříhodinového urbanistického ateliéru, ve kterém měli studenti první možnost zpracovat urbanistický návrh. Přesto je jak kvalita návrhu, tak i jeho zpracování a prezentace na naprosto profesionální úrovni, která nepochybně zasluhuje udělené ocenění. Porota se těší na další návrhy a zanedlouho jistě i realizace obou autorů.

Odměna

WIMCY – Welcome into my Church Yard

Sophia Ariadne Thomas, Ilham Farah Al-Hajjar, Diana Negoescu, Gabriella Dalita Brix Monteiro
Fakulta architektury BME Budapešť,
Department of Urban Planning and Design
Vedoucí práce: Árpád Szabó

WIMCY – Welcome into my Church Yard

Hodnocení poroty:

Projekt byl vytvořen na základě pokynů mezinárodní soutěže nápadů UIA 2020 Rio pro studenty architektury s cílem navrhnout zásady regenerace měst, které zohledňují principy udržitelného

rozvoje OSN. Konkrétně se zabývá návrhem urbanistické regenerace chudinské čtvrti (favely) Maré v brazilském Riu de Janeiru. Pomocí výstižných, krátkých hesel analyzuje stávající situaci a také naznačuje strategii řešení – nejdříve by ve spolupráci s významnými místními institucemi, jako je např. církev, mělo dojít k posílení místních komunit. Jednotlivé ideové teze se pak zhmotňují v dílčích urbánních intervencích. Základní stavební jednotkou, která se uplatňuje v návrzích, je kostka, jednoduchá modulární a flexibilní jednotka na oživení vytipovaných lokality.

Silnou stránkou práce je aktuálnost tématu, lapidárnost architektonicko-urbanistického sdělení a kvalitní grafické zpracování. V jednoduchosti a přiléhavé schematicnosti se ale na druhé straně skrývá také největší slabina této práce.

26. ročník

První vlna přihlašování projektů do dalšího ročníku soutěže již proběhla, studentské práce bude možné přihlásit opět během června. Termíny a další informace včetně těch o předchozích ročnících jsou dostupné na webu Fakulty architektury (fa.cvut.cz/cs/galerie/souteze/25939-urban-design-award) nebo na Facebooku soutěže ([facebook.com/urbaward](https://www.facebook.com/urbaward)).

*Ing. arch. Zuzana Poláková
Ústav prostorového plánování
Fakulta architektury ČVUT v Praze*